У великому старому будинку було багато мишей. Водилися вони і в кімнатах, і в коморі, і на подвір'ї. Але в господі не бракувало й котів. Миші дуже їх боялися. Воно й зрозуміло: адже коти й миші — зроду-звіку запеклі вороги.

В битвах з котами миші завжди зазнавали поразки і потім потерпали з ганьби.

— Чого ми такі безталанні? — зажурилися якось вони.— Коти, звісно, дужчі за нас, але нас більше, тож ми повинні перемагати.

— Нам бракує мудрих проводирів! — вихопилася якась миша.

— Що ж воно буде далі? — зітхнула інша.— В мене п'ятеро діток, як уберегти їх од лиха?

Ще інша звелася на задні лапки, відкашлялась і рішуче мовила:

— Нам треба обрати проводирів-полководців! Найрозумніших, найсміливіших! Що вони скажуть — те й робитимемо!

— Мудра твоя рада! Оберімо полководців! — підхопила вся мишача громада.

Миші не гаючись обрали з-поміж себе десятеро полководців. Ті просто нетямилися з радощів. Та й було чого. Адже полководці — то не простий люд!

Десятеро обранців навіть спати полягали окремо. Та сон од них тікав. Походжаючи з кутка в куток, вони мріяли, як перемагатимуть котів.

Аж раптом один полководець каже:

— Овва! Ми забули про важливу річ!

— Про яку?

— В нас немає відзнак, котрі б свідчили, що ми полководці.

— А й справді! Що ж його робити?

— Що робити, що робити! Почепити відзнаки — та й край! — обізвався котрийсь.

— Розумно кажеш! — зраділи всі.

Довго вони думали-гадали, аж поки врешті надумали: зробити великі гарні роги й припасувати їх до голів, щоби решта мишей пізнавали своїх полководців.

Як сказали, так і зробили. Назавтра десятеро полководців почепили на голови напрочуд гарні роги.

Але попри ці почесні відзнаки, мишача армія була вщент розбита в першому ж бою, і бідолашне військо ледве втекло від котів. Вояки один по одному шмигали у вузенькі нори і всі врятувалися. Полководці й собі кинулися до нір, але гіллясті роги не пролазили в них. І коти забрали мишей-полководців у полон.

А яка доля чекає на котячих бранців — ви самі знаєте...